

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.212/2015/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. június 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az emberölés büntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2015. év március hó 11. napján kelt 12.B.92/2014/14. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott szabadságvesztés büntetését - mint visszaesővel szemben - 10 (tíz) év fegyházra enyhíti.
A szabadságvesztés büntetésből a háromnegyed rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által fizetendő büntügyi költség összegét 847.037.-(nyolcszáznegyvenhétezer-harminchét) forintba mérsékli, a fennmaradó 68.263.-(hatvannyolcezer-kettőszázhatvanhárom) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 20.370.- (húszezer-háromszázhetven) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budapest Környéki Törvényszék 2015. év március hó 11. napján kelt 12.B.92/2014/14. számú ítéletével a vádlott bűnösségét emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés) állapította meg. Ezért őt mint többszörös visszaesőt 15 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a büntügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosabb minősítés megállapítása és a kiszabott büntetés súlyosítása, a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1194/2014/3. számú átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával lefolytatott eljárásban ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette. A bizonyítékokat értékelve a tényállást helyesen állapította meg. Indokolási kötelezettségének eleget tett.

A rögzített tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a jogi minősítés azonban álláspontja szerint nem megfelelő. A tényállás szerint a vádlott által indított 18 ütés és rúgás szerinte egyértelműen arra utal, hogy a vádlott az ölési cselekményt emberi mivoltából kivetkőzve vitte végbe, ilyen jellegű elkövetés a különös kegyetlenség minősítő körülményt minden tekintetben kimeríti.

Az ügyész nem tartotta helytállónak a többszörös visszaesőkénti elítélést és a vádlott előélete alapján a visszaesői minőség megállapítását tartotta szükségesnek azzal, hogy a feltételes szabadság kedvezményből való kizárás sem helytálló.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabási körülményeket helyesen tárta fel, azonban a vádlott személyében lévő társadalomra veszélyesség miatt vele szemben a középértéket jelentősen meghaladó büntetés kiszabása indokolt.

Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítélet az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a vádlottat a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés d./ pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetében mondja ki bűnösnek és a kiszabott fegyházbüntetés tartamát emelje fel.

A vádlott védője a nyilvános ülésen fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint a tényállást az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, tévesen minősítette azonban emberölés büntettének. A vádlottnak sem indoka, sem ölési szándéka nem lehetett. A kocsmai verekedés során pusztán kézzel való ütlegelés nem alkalmas az emberi élet kioltására.

A szakértői véleményre is figyelemmel, miszerint a sérülések együttesen vezettek a sértett halálához csak a testi sértésre következtethető szándék.

A különös kegyetlenségre vonatkozó minősítés tekintetében az elsőfokú bírósággal, a visszaesői minőség megállapítása tekintetében az ügyészi állásponttal értett egyet.

Kérte, hogy emberölés megállapítása esetén a bíróság értékelje enyhítő körülményként, hogy a cselekményt védelem nem egyenes szándékkal követte el, összességében pedig a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A vádlott nem kívánt felszólalni, utolsó szó jogán pedig elmondta, hogy megbánta ami történt, a sértett a barátja volt, nem akarta megölni.

Az ellentétes irányú perorvoslatok az alábbi eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

A felülbírálat eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával járt el. Ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az ügy megítélése szempontjából releváns valamennyi bizonyítékot beszerzett, azokat logikusan értékelve mérlegelési tevékenységéről részletekbe menően és meggyőzően számot adott.

A vádlott ténybeli beismerése mellett kihallgatta tanúként F-t és C-t, a vallomások egybevetette a bűncselekmény helyszínén lévő biztonsági kamera felvételeivel és az orvosszakértői véleménnyel. Az ügyészi indítványnak megfelelően törvényesen került sor az 1. számú, H és M tanúk nyomozati vallomásainak ismertetésére. Az elsőfokú bíróság ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat - különös tekintettel az elmeorvosszakértői, a toxikológiai és vegyészszakértői véleményre, a lefoglalási és házkutatási jegyzőkönyvre és a helyszíni szemle jegyzőkönyvre - amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaznak.

A törvényszék helyes mérlegelési elvet követett, mikor a vádlott és F tanú ellentmondásos vallomásaiból csak azokat fogadta el, melyeket más aggálytalan bizonyítékok is megerősítettek. Megfelelően indokolta, hogy az elkövetéskor a helyszínen jelenlévő C-t miért nyilvánította szavahihetőnek és alapította a biztonsági kamera felvételével egyező elmondására, valamint az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakra a tényállást.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék által helyes mérlegeléssel megállapított tényállás alapvetően helytálló, de részben hiányos, így kisebb mértékben megalapozatlanságban szenved.

Ezen megalapozatlanság azonban az iratok tartalma és a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján kiküszöbölhető az alábbiak szerint:

- A tényállás 3. oldal 9 bekezdés utolsó mondatát kiegészíti azzal, hogy a rúgás a sértett fejét érte (nyomozati irat 425. oldal 4. bekezdés C tanú elsőfokú bíróság által elfogadott vallomása).

- A tényállás 4. oldal 1. bekezdés első mondatát kiegészíti azzal, hogy a rúgások a sértett fejét, felsőtestét érték (nyomozati irat 425. oldal 7. bekezdés C tanú elsőfokú bíróság által elfogadott vallomása).

- A tényállás 4. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a rúgások közül a kettő a sértett fejét érte.

- A tényállás 5. oldal 4. bekezdését mellőzi a tényállásból.

Az elsőfokú bíróság az igazságügyi pszichológus szakértő meghallgatásával és a véleményének tényállásba való emelésével olyan emberi tulajdonságokat foglalt a tényállásba, amely emberi tulajdonságok a bűnözéssel kapcsolatba nem került népesség esetén is észlelhetők. Nem a személyiségjegyeknek, hanem a személyiségjegyek kontrolállási képességének van jelentősége. A pszichológus szakértő véleménye ezért az elmeorvosszakértői vélemény melléklete lehet, mert a beszámítási képesség megállapítása ezen szakértők feladata.

Az igazságügyi pszichológus szakértőként eljáró K kirendelésére a vádlott igazságügyi elmeorvosszakértői véleményének elkészülte után került sor a nyomozati szakban (nyomozati irat 671-673. oldal). A szakértőnek feltett kérdések egy része tekintetében az igazságügyi pszichológus esetében kompetencia hiány állapítható meg (szavahihetőség kérdésében történő állásfoglalás), a vádlott személyiség szerkezetére vonatkozó kérdések tekintetében pedig a pszichológiai vélemény csak annyiban releváns a tényállás felderítése vonatkozásában, amennyiben azok a beszámítási képességet érintenék. Az iratok szerint a nyomozati szakban eljáró szakértőpáros a vádlott beszámítási képességét megvizsgálva határozott véleményt adott. A további, ezen túlmutató pszichológus által végzendő vizsgálatok eredményének nincs relevanciája a büntetőeljárásban. Ezért a másodfokú bíróság nem csak a szakértő kirendelését, de tárgyaláson való meghallgatását is szükségtelennek tartotta, a szakértő véleményét a bizonyítékok köréből kirekesztette.

- A tényállás 5. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a sértett szívűtűngés, szívizom zsíros elfajulása, enyhe fokú koszorúér elkeményedés, idült hörgőgyulladás, enyhe fokú verőér elkeményedés és a máj zsíros elfajulása megbetegedésben szenvedett (nyomozati irat 714. oldal utolsó 715. oldal első bekezdés).

- A sértett 183 cm magas, közepes testalkatú volt (nyomozati irat 713. oldal 5. bekezdés), míg a vádlott 170 cm magas, a sértettnél erősebb testalkatú.

A fenti kiegészítésekkel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól mentes és irányadó a másodfokú eljárásban, a felülbírálat alapját képezi.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést vádlott bűnösségére.

A vádlott cselekményét az elsőfokú bíróság törvényesen minősítette emberölés büntetnének. A vádlott kitartóan, több percen át ökölcsapással és rúgásokkal akkor is bántalmazta a sértettet, mikorra már öntudatlan állapotba került. Az továbbá, hogy a legalább közepes erejű rúgás két esetben az akkor már védekezésre képtelen sértett fejét is eltalálta a testi sértést meghaladó szándékra utal. A vádlott beszámítási képességét illetően nem volt korlátozva, így tudatában fel kellett merülnie annak, hogy a már ájult sértett fejberúgása a testi sértésen túl súlyosabb eredményhez is vezethet, akár az élete is veszélybe kerülhet.

Minderre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság okfejtésével egyetértve látta bizonyítottnak a vádlott emberölést illető eshetőleges szándékát.

A másodfokú bíróság egyetértett a törvényszék azon álláspontjával is, hogy súlyosabb minősítés, a különös kegyetlenséggel való elkövetés nem megállapítható.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott e körülmény értékelésénél a 3/2013. Büntető Jogegységi Határozatban foglaltakra. Az eseménysort részletesen elemezve az orvosszakértői véleményre is figyelemmel a sértettet ért bántalmazás nem volt alkalmas a halállal egyébként együtt járó szenvedés mértékénél nagyobb szenvedés okozására és az elkövetés sem minősíthető rendkívüli embertelennek, így a vádlott tudattartamára is figyelemmel a minősítő körülmény nem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság indokolásában (22. oldal 2. bekezdés) iratellenesen és a tényállással ellentétesen hivatkozik arra, hogy a sértett a támadást kiprovokálta, így ezen megállapítást a másodfokú bíróság mellőzi azzal, hogy a vádlottat ért közvetlen fenyegetés hiányában a jogos védelmi helyzet vizsgálatát szükségtelenül végezte el az elsőfokú bíróság.

A vádlott korábbi elítéléseire és a büntetések fogamatba vételét, kitöltését, a büntetésekből való szabadulását igazoló iratok alapján az ügyészi és védői érvelés helytálló abban a tekintetben, hogy a vádlott a 2013. év november 29-i elkövetéskor nem minősül többszörös visszaesőnek.

Az elsőfokú bíróság helyesen rögzíti, hogy a vádlott a Monori Városi Bíróság 7.B.584/2006/34. számú jogerős ítéletével kiszabott 4 évi börtönbüntetést 2010. év augusztus hó 17. napján töltötte ki, a visszaesői minőség megállapításánál ezen időpont az irányadó, függetlenül attól, hogy a vádlott - más letöltésre váró börtönbüntetése miatt - ekkor még nem, csak 2011. április 18-án került szabadlábra.

A vádlott visszaesői minőségét tehát nem a 2010. év augusztus hó 17-i szabadulási időpont, hanem a Monori Városi Bíróság 7.B.168/2002/18. jogerős ítéletével kiszabott és 2011. év február h 18. napján letöltött büntetés szabadulási időpontja alapozza meg, így ő a Btk. 459. § 31. pontja értelmében visszaeső.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság által figyelembe vett bűnösségi körülmények annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy további enyhítő körülmény az eshetőleges szándék. Ezen további enyhítő körülményre és arra is figyelemmel, hogy a büntetést csak mint visszaesővel szemben kell kiszabottnak tekinteni és ezt a büntetés kiszabásakor is érvényre kell juttatni a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát 10 évre enyhítette.

A személyében, előéletében nagyfokú társadalomra veszélyességet mutató vádlottal szemben szigorúbb végrehajtási fokozat meghatározására van szükség, ezért a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Fővárosi Ítéletábra a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján a törvényben meghatározottnál eggyel szigorúbb fokozatban, fegyházban rendelte végrehajtani.

Az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben törvényesen szabott ki közügyektől eltiltást és annak mértéke sem eltúlzott.

Figyelemmel arra, hogy a vádlott nem minősül többszörös visszaesőnek az elsőfokú bíróság által hivatkozott Btk. 38. § (4) bekezdés a./ pont nem alkalmazható, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Btk. 38. § (2) bekezdés b./ pontjának figyelembevételével határozott a feltételes szabadságra bocsátásról.

Az elsőfokú ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek, azt a bűnügyi költség tekintetében annyiban változtatta meg a másodfokú bíróság, hogy az igazságügyi pszichológus szakértő díjával szükségtelenül felmerült költséget a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be. 361. § szerinti nyilvános ülésen eljárva a vádlott vonatkozásában a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben azt a Be. 371. § alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget a védelmi sikeres fellebbezésre tekintettel a Be. 381. § (2) bekezdése alapján az állam viseli.

B u d a p e s t, 2016. év június hó 22. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kósa Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Szalai Géza s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2015. év március hó 11. napján kelt 12.B.92/2014/14. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.212/2015/8. számú ítéletében írt változtatással 2016. év június hó 22. napján jogerős és végrehajtható.

B u d a p e s t, 2016. év június hó 22. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő